

Ясауи университеті

ШЫНДЫҚҚА АПАРАТЫН БІРДЕН-БІР ЖОЛ – ҒЫЛЫМ ЖОЛЫ

a.yassau@mail.ru

университет студенттерінің үні

№03(483) 16 ақпан 2020 жыл

БҮГІНГІ НӨМІРДЕ

Денсаулық акциясы

Жақында университетіміздің Медицина факультетінің белсенді ерікті жастарының ұйымдастыруымен «Денсаулық» акциясы өтті. Бұл шара оқу орнымыздың қызметкерлері мен студенттеріне қазіргі таңдағы әлемдік деңгейде қауіп төндіріп отырған Коронавирус жайлы ақпараттандыру мақсатында алдын алу шаралары аясында ұйымдастырылды.

2 бетте

17 МАҚСАТ ЖАЙЛЫ ХАБАРЫҢЫЗ БАР МА?

Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың бастамасымен Қазақстан Республикасының «Жасыл экономикаға» көшу саясаты (тұжырымдама) туралы хабарыңыз бар деген сенімдемін. Бұл бастама Біріккен ұлттар ұйымымен тығыз байланысты болғаны да мәлім. РИО+20 сияқты Саммиттердің арқасында қабылданған шешім.

3 бетте

СІЗ ҚАНДАЙ СТУДЕНТ БОЛЫҢЫЗ?

- Студенттік менің кемінде 10 жыл уақытымды алды. Мектепті қоссақ 20 жыл білімгер рөлінде болдым. Сондықтан 20 жылды бір сөзбен айтатын болсам мен ешқашан білімге тоймаған студент болдым, - деп студенттік шағын еске алған журналистика мамандығының магистр оқытушысы Малика Халилла. Студенттің алғашқа сұқбаты.

5 бетте

ЖУРНАЛСИТЕРДІҢ ҚЫСҚЫ МЕКТЕБІ

Университетіміздің Журналистика мамандығының бір топ студенті жақында Алматы қаласында өткен Бүкіләлемдік Радио күніне арналған Әбу Насыр әл-Фарабидің 1150 жылдық мерейтойы аясында «РАДИО - БАРШАҒА АРНАЛҒАН ПЛАТФОРМА: ИДЕЯЛАР ГЕНЕРАЦИЯСЫНАН ИННОВАЦИЯҒА» атты VII халықаралық журналистика және коммуникация Қысқы мектебіне қатысып, білімдерін жетілдіріп келді.

8 бетте

КІТАПХАНА ЖАҢА ОҚУЛЫҚТАРМЕН ТОЛЫҚТЫ

Жақында университетіміздің Ғылыми кітапханасында жаңа кітаптардың таныстырылымы өтті. Жиынға университет ректоры Б.Абдрасилов, вице-президенттер — П.Пилтен, Ө.Үмбетов, К.Беркімбаев, оқытушы-профессорлар мен студенттер қатысты. Университеттің Ақпараттық – ресурстық орталығының кітап қоры кафедралар тарапынан 2019-2020 оқу жылында берілген сұраныстар негізінде сатып алынған кітаптармен толықтырылды. Барлық оқулықтар кітап қорына енгізіліп, техникалық өңдеуден өтіп, оқырмандар назарына ұсынылды.

Университет тарапынан 48 млн. теңге бөлініп, 12800-ге жуық оқулықтар, монографиялар мен оқу құралдары сатып алынды. Нәтижесінде кітап жаңартылуы 3 пайызға жетті. Барлық мамандықтар жаңа кітаптармен қамтылды десек болады. Алынған кітаптардың басым бөлігі Медицина мен Стоматология мамандығына берілген. Себебі университет білімгерлерінің 40 пайызын осы екі факультет құрайды. Жалпы кітапхана қорында бүгінгі күні 617 000 кітап

бар.

Айта кетейік, оқу ордамыз Ерекше мәртебеге ие болғалы жаңа мүмкіндіктерге қол жеткізіп отыр. Соның ішінде кітапхана қорын күшейту бағытында ҚР Білім және ғылым министрлігімен бірлесіп отырып, университет басшылығы Skopus секілді әлемдік

деңгейдегі ғылыми басылымдардың базасына жазылуға қол жеткізді. Сонымен қатар Түркияның ғылыми-технологиялық зерттеулер кеңесі (TUBITAK) арқылы Түркия университеттерінің электронды формат арқылы кітаптарын пайдалануға мүмкіндіктер алды.

СПОРТШЫЛАРЫМЫЗ ТАҒЫ БІР БЕЛЕСТІ БАҒЫНДЫРДЫ

Атырау қаласында 6-10 ақпан аралығында Самбо күресінен Қазақстан Республикасының Чемпионаты өтті. Біріншілікке 13 облыс пен 3 қаладан 365 спортшы қатысты.

Оқу ордамыздың жаттықтырушылары Әбдісадық Халилаев пен Қасымбек

Жақыпбеков сайысқа бабы келіскен 6 спортшыны қатыстырды. Сайдың тасындай мықты студенттердің барлығы жеңіс тұғырына көтерілді.

Әбдіғани Бейбарыс -100кг, Айдарбек Тоқтарбек - 82 кг, Қайырберді Айдынбай - 57кг, Жылқыбаева Айжан - 48 кг салмақ

дәрежесінде жеңімпаз атанса, Пайыз Жадыра II орынды, Қолдасбек Гүлзира III орынды иемденді.

Оқу ордамыздың атын танытып, намысын қорғап жүрген жеңімпаз жастарымызды құттықтаймыз!

«ТАРТУ» ӨЗІЛ-СЫҚАҚ ТЕАТРЫ АШЫЛДЫ

Оқу ордамыз тарапынан білімгерлерге қолдау айтарлықтай көрсетілуде. Жақында жастардың өнерін ұштау мақсатында «Спорт және Өнер» факультетінің студенттерінен құрылған «Тарту» өзіл-сықақ театры ашылды. «Актерлік өнер» мамандығының өнерлі жастарының басын қосқан «Тарту» өзіл-сықақ театрының алғашқы тұсаукесер концертін оқу орнымыздың ұстаздары мен жастары тамашалады.

«Әлеуметтік қолдау және тәрбие істері жөніндегі вице-президенті Өміреқұл Абуов «Тарту» өзіл-сықақ театрының алғашқы қадамдарына сәттілік тілеп, құттықтады. Тек қана Қазақстанға ғана емес, түркі елдеріне танылып, киелі Түркістан мен оқу орнымыздың атын шығара берулеріне тілектестігін білдірді.

Оқу орнымыздағы барлық өнерлі де білімді жастарға қолдау көрсетіліп жатқандығының бұл да бір көрінісі.

АҚПАРАТТАР АҒЫНЫ

АҚ ХАЛАТТЫЛАР ДА ЕРІКТІЛЕР ҚАТАРЫНДА!

Тәуелсіздікке қол жеткізіп, Егемен Қазақстан болғалы мемлекет басшысы жылда көрегенді саясатының арқасында Халыққа жолдау жолдады. Президенттің әр жылы жолдағын жолдамасы мен бастамасын барлығымыздың асыға күтетініміз анық.

Ел президенті Қасым-Жомарт Кемелұлының «2020 жыл-Еріктілер жылы» деп жариялауынан бері әрбір Қазақстандық ерікті болып, елдің дамуына өз үлесін қосу қажет деп білемін. Әрине, бұл жолда ақ халатты абзал жандардың қосар үлесі маңызды болмақ. Осыған орай, қысқы демалыстан келген факультеттің белсенді студенттерін жинап, Еріктілер жылына жоспар құрып, болашақ әріптестерге ерекше қайырымдылықтың сауабы мен Отан алдындағы міндетті орындау – біздің парызымыз екендігін айтып, жастарға рух беріп, игі іс бастауға шақырдым. Расында, президенттің келіп жеткен жылды «Еріктілер жылы» деп атауының астарында зор мағына жатыр. Ерікті болу – ізгілікке, имандылыққа, рахымшылық пен адамгершілікке тәрбиелейді. Ал біздер болашақ дәрігерлерді білім нәрімен сусындатып, оларды тек жақсы маман, сұранысқа

ие дәрігер болуға ғана емес, жақсы адам болуға тәрбиелеу біздің ұстаздық әрі адамдық парызымыз. Ерікті болған адам – кез-келген адамға көмек қолын созып, оларға тек материалдық тұрғыдан ғана емес, рухани көмек бере отырып, ол адамды демеу, медициналық тілмен айтқанда «емдеу».

«Жастар тәрбиесі – ұлт болашағының бағанды бағдары» екендігін баса назарға ала отырып, өз Отанымның келешегі үшін саналы азаматтар мен азаматшаларды тәрбиелеу жолында барлық күш-жігерімді сарп етудемін. Мақсаты мен мүддесі бір, еліміздің дамуына зор үлес қосатын патриот жастар біздің білім ордамызда білім алуда. Ал ол жастарға қолдау көрсету – біздің міндетіміз. Жастардан күтер үмітіміз мол, үмітіміздің ақталарына сеніміміз мол!

Адам жанының жанашыры болған дәрігерлерді игі бастамаға ат салысуға шақырамын. Еріктілер жылы құтты болсын!!!

Ықылас Молдалиев
Медицина факультетінің
деканы, профессор

«Денсаулық» акциясы өтті

Жақында университетіміздің Медицина факультетінің белсенді ерікті жастарының ұйымдастыруымен «Денсаулық» акциясы өтті. Бұл шара оқу орнымыздың қызметкерлері мен студенттеріне қазіргі таңдағы әлемдік деңгейде қауіп төндіріп отырған Коронавирус жайлы ақпараттандыру мақсатында алдын алу шаралары ұйымдастырылды. Болашақ дәрігерлеріміз студенттер мен оқытушылардың ағзадағы қант құрамының деңгейі мен қан қысымын анықтап, студенттерге Коронавирус дегеніміз не, вирустың таралуы, берілу жолдары, симптомдары, жұқтырып алуға күмән болған жағдайда іс-әрекеттері мен өзіндік қорғану әдістері туралы мағлұмат берді. Университетіміздің ректоры Б.Абдрасилов қоғамда жастарымыздың дұрыс тамақтанып, салауатты өмір сүруі мен спортпен шұғылдануына насихаттайтын жас дәрігерлеріміздің ұйымдастырған шарасының маңызды екендігін атап өтіп, істеріне сәттілік тіледі. Сонымен қатар, жас дәрігерлеріміз студенттерге коронавирусты жайлы түсіндірме парақшаларын таратты.

ЖАҢАРТЫЛҒАН БІЛІМ МАЗМҰНЫ-ЗАМАН ТАЛАБЫ

Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті мен А.Байтұрсынұлы Білім Академиясы бірлесіп «Мектеп жаңаруын ғылыми-педагогикалық сүйемелдеу» атты Республикалық оқу-әдістемелік семинар өткізді. Семинардың мақсаты — орта білім мазмұнының жаңаруы барысындағы өзгерістер мен практикада кездесетін күрделі мәселелерді талдау, оларды шешу жолдарын анықтау. Жиынға Республикамыздың барлық өңірлерінен келген ұстаздар, университетіміздің 45 оқытушы-профессор құрамы мен облыстық білім басқармасының әдіскерлері, 100-ге жуық мектеп мұғалімдері қатысты. Маңызды жиынды университетіміздің оқу істері жөніндегі вице-президенті Ө.Үмбетов пен А.Байтұрсынұлы Білім Академиясының директоры Ұлан Еркінбаев ашып, семинардың мақсаты, мазмұны мен өзектілігіне тоқталып, алдағы уақытта да бұндай маңызды семинарлардың өткізілетіндігін жеткізді. Семинар спикерлері «Үздік оқытушы», п.ғ.к А.Қисымова мен білім беру ісі бойынша үздік сарапшы Е.Болатханұлы жүргізді. Семинар 72 сағаттық «Білім беру мазмұнының

жаңаруы жағдайында білім сапасын көтеру мүмкіндіктері» атты авторлық бағдарламасына негізделген. Семинарда білім беру мазмұнының өзгеруіне әкелген үрдістер, тиімді сабақ жоспарлары, білім мен мектеп стратегиясы, жаңарудың тәрбие жұмысына әсері жөніндегі мәселелер қарастырылды. Семинар қатысушылары ЖОО мен мектеп арасында ғылыми-әдістемелік байланыс орнатуға мүмкіндік алып, орта білім беру саласындағы реформалық өзгерістер туралы теориялық білімін өз практикасында жаңа тәжірибелермен жүзеге асыра алады. Сонымен қатар, педагогикалық процесс барысындағы қиындықтарын шешуге арналған білім-дағдыларды игеріп, жаңару үдерісіндегі «Әкімшілік – Мұғалім – Оқушы – Ата-ана» жүйесінің тетіктерін оңтайландыру жолдарын меңгерді. Семинарға қатысушылар жаңартылған білім мазмұны бойынша ойларын ортаға салып, пікірлерімен бөлісті. Қатысушылар семинарды ұйымдастырушыларға алғыстарын жеткізді. Курс соңында тыңдаушыларға сертификат табысталды.

АҚ ХАЛАТТЫ ЕРІКТІЛЕР

Ақпанның 4-ші жұлдызында университетіміздің Медицина факультетінің белсенді ерікті жастарының ұйымдастыруымен «Денсаулық» акциясы өтті. Бұл шара оқу орнымыздың қызметкерлері мен студенттеріне қазіргі таңдағы әлемдік деңгейде қауіп төндіріп отырған Коронавирус жайлы ақпараттандыру мақсатында алдын алу шаралары ұйымдастырылды. Болашақ дәрігерлеріміз студенттер мен оқытушылардың ағзадағы қант құрамының деңгейі мен қан қысымын анықтап, студенттерге Коронавирус дегеніміз не, вирустың таралуы, берілу жолдары, симптомдары, жұқтырып алуға күмән болған жағдайда іс-әрекеттері мен өзіндік қорғану әдістері туралы мағлұмат берді. Университетіміздің ректоры Б.Абдрасилов қоғамда жастарымыздың дұрыс тамақтанып, салауатты өмір сүруі мен спортпен шұғылдануын насихаттайтын жас дәрігерлеріміздің ұйымдастырған шарасының маңызды екендігін атап өтіп, істеріне сәттілік тіледі. Сонымен қатар, жас дәрігерлеріміз студенттерге коронавирус жайлы түсіндірме парақшаларын таратты.

«ЯСАУИ КУБОГІ» ҮШІН СТУДЕНТТЕР ЛИГАСЫ БАСТАЛДЫ

Ақпанның 11-ші жұлдызында Болашаққа бағдар «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында және Қазақстан Республикасының Президенті Қ.Тоқаевтың 2020 жылды «Еріктілер жылы» деп жариялауын қолдау мақсатында Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің «Ясауи кубогі» үшін факультетаралық дәстүрлі студенттер лигасының ашылу салтанаты өтті. Спорттық сайыстың мақсаты – студенттер арасында салауатты өмір салтын кеңінен насихаттау, спорттық іс-шараларды өткізу арқылы студенттерді отансүйгіштікке және адамгершілікке тәрбиелеу, денсаулығын нығайту, жастардың спортқа деген қызығушылығын арттырып, достығын нығайту. Спорттық жарыстар 10.02-12.03. уақыт аралығында өтеді. Студенттер спорттық сайыста кіші футбол, волейбол (қыздар), стритбол (ерлер) спорт түрлері бойынша сынға түседі.

КОРОНАВИРУСТАН БІРГЕ САҚТАНАЙЫҚ

Шымкент қаласындағы университетіміздің Шымкент медицина институтында «Коронавирус 2019 nCoV» қарсы ағарту іс-шарасы ұйымдастырылды. Іс-шараға институтымыздың қызметкерлері мен I курс білімгерлері қатысты. Қатысушылар коронавирусқа қатысты төрт тілде қазақ, орыс, түрік, өзбек тілдеріндегі баяндамаларында «Коронавирус 2019 nCoV» дегеніміз не, вирустың берілу жолдары, симптомдары, жұқтырып алуға күмән болған жағдайда іс-әрекет алгоритмі, алдын алу, өзіндік қорғану әдістері туралы көрнекі құралдармен толық мағлұмат берді. Коронавирус туралы жаднамалар таратылды.

Сонымен қатар, түсіндірме жұмыстары бойынша шаралардың жалғасы университетіміздің Медицина факультетінің белсенді ерікті студенттері мен Түркістан облысы «Салауатты өмір салтын қалыптастыру орталығының бірлесіп ұйымдастыруымен Түркістан қаласындағы орталық базар аймағында «Коронавирусстан бірге сақтанамыз!» акциясын өткізді. Шараның мақсаты – тұрғындарға коронавирус туралы ақпарат беру, коронавирустың алдын алу шаралары бойынша түсіндірме жұмыстарын өткізу. Ауқымды шара облыс тұрғындарына қазіргі таңдағы әлемдік деңгейде қауіп төндіріп отырған коронавирус жайлы ақпараттандыру мақсатында алдын алу шаралары ұйымдастырылды. Коронавирус дегеніміз не, вирустың берілу жолдары, симптомдары, жұқтырып алуға күмән болған жағдайда іс-әрекеттері мен өзіндік қорғану әдістері туралы мағлұмат берді. Сонымен қатар, арнайы медициналық маскалар мен коронавирус туралы жаднамалар тарқатылды.

Сондай-ақ, түсіндіру жұмыстары Қ.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіне қарасты «АИ» дәрігерлік амбулаториясында коронавирус инфекциясы бойынша эпидемияға қарсы іс-шаралардың кешенді жоспары түзіліп, бекітілген. Университетіміздің барлық оқу ғимараттары мен жатақханаларында санитарлық эпидемиологиялық тәртіп күшейтілді. Студенттерге түсіндірме парақшалары тарқатылып, ғимараттарға плакаттар ілінді. Университетімізде білім алатын барлық шетел студенттері қадағалануда. Факультеттерде санитарлық ағарту жұмыстары жүргізілуде. Сонымен қатар, санитарлық талаптарға сай залалсыздандыру жұмыстары күшейтілді.

17 МАҚСАТ ЖАЙЛЫ ХАБАРЫҢЫЗ БАР МА?

Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың бастамасымен Қазақстан Республикасының «Жасыл экономикаға» көшу саясаты (тұжырымдама) туралы хабарыңыз бар деген сенімдемін. Бұл бастама Біріккен ұлттар ұйымымен тығыз байланысты болғаны да мәлім. РИО+20 сияқты Саммиттердің арқасында қабылданған шешім бұл. 1945 жылы 24 қазанда құрылған, бүкіл әлемде бейбітшілік пен қауіпсіздікті, халықаралық және достық қатынастарды дамыту үшін, ұлтаралық бірлесіп әрекет ететін мәселелерді, адам құқығында белсенді рөл танытып жүрген ол әрине, БҰҰ. Жасап жүрген істері халыққа беріп, ұсынып отырған мүмкіндіктері ұшан теңіз, оны бірі білсе, бірі білмейтіні айдан анық. Солардың алдыңғы қатарында 2015 жылдың қыркүйек айында ұсынылған Тұрақты даму мақсаттары (ТДМ). Қоғамда қызу талқыға түсіп жатқан мәселе еместігі белгілі. Атап айтқанда, Қазақстан қоғамында. Алайда оларды танытумен, халыққа, қоғамға үгіт-насихат жүргізетін де топтар бар. Ол жайында мақсаттарды таныстырғаннан кейін айта кетейін.

Ал, менің бұл тақырыпты таңдау себебім, және де жазудағы басты мақсатым, оқып отырған оқырманды кішкене болсын ақпараттандырып, қоғамға өз үлесімді қосып, әлемде не болып жатқанын білгенін қаладым. Біз үшін қабылданған шешімдерді құлақ қағыс еткім келген болатын.

Енді ТДМ дегеніміз жалпы не? Айтылып отырған 17 қандай мақсат?

Тұрақты даму мақсаттары (ТДМ) : 17 мақсат, 169 бөлім мен 232 индикатордан тұратын 2015 -2030 жылдар аралығында БҰҰ – ның енгізген күн тәртібі. Басты мақсат: Әлемде болып жатқан ең үлкен проблемалардың алдын алуға тырысу. Жүз пайызға барлығы шешіліп кетпейтіні белгілі. Бірақтан, жер планетамызды қорғап, онымен қоса оның да тұрғындарына үгіт насихат жүргізіп, белгілі бір прогресс деңгейіне дейін жету, яғни даму.

Тұрақты даму мақсаттарының негізгі бағыттары:

5 НЕГІЗГІ БАҒЫТ

Адамдар
кедейшілікті жою, гендерлік теңдік, салауатты өмірді қамтамасыз ету, білім беру

Планета
құрлықтың экожүйелерін және су ресурстарын тымды пайдалану, климаттың өзгеруі

Өркендеу
инклюзивтік өсу және экономикалық өзгерістер

Әлем
қауіпсіз және бейбіт қоғам, күшті институттар, сот төрелігі

Серіктестік
тұрақты даму мақсатындағы жаһандық серіктестік, есұрстарды жұмылдыру, технологиялар, әлеуетті арттыру, сауда

Қазақстанның өңірлерін дамыту үшін, онда расымен қандай мәселелер бар, соны білу үшін Қазақстан Республикасының Экономика министрлігінің жанынан құрылған Экономикалық зерттеулер институтының бастамасы өте жақсы деп есептеймін. Осы орайда, оларда ТДМ-ның қандай мәселелермен айналысатынын айтып өткенім де артықтық емес. Өзім де жасаған еңбектерінің куәсі болдым. Түркістан қаласында өткізілген семинарға қатыстым. Түрлі маман салаларының басын қосып, олардың сан саққа ұшыраған ой пікірін білу оңай шаруа емес. Өңір-өңірді аралап, күн тәртібіне үлес қосайық деген ниеттері де, қоғамға пайдамызды тигізейік деген де ойлары болды. Облыс статусын алған Түркістанның да бұл шараға қатысатынына сенемін.

Біз осы дүниеге қаншалықты үлес қосып жатырмыз, бір мақсатын болсын іске асырып, дамытуға тырысып жатқан жоқтығымызды айту мен үшін ұялатындай жағдай. Ия, мен қарапайым студентпін, қолымнан анау айтқандай әлемді өзгертіп жібертіндей күшқуатым жоқ, алайда қолымнан келетін шаралардың бірін жасауға тырыстым.

Өмір сүріп отырған ортамызға біздің тигізер пайдамыз көп, себебі болашақ ұрпаққа оны кіршіксіз түрде тапсыру міндетіміз. «Жұмыла көтерген жүк – жеңіл» демекші БҰҰ - ның мақсаты екен демей, болашақты да ой елегінен өткізіп, ат салысуымыз тиіс...

Дайындаған:
Нұрайлым ШЕКЕРБЕКОВА
Мемлекеттік және жергілікті басқару
мамандығының 3-курс студенті

СТУДЕНТ ЖАЗБАЛАРЫ

ТҮРКІСТАНДАҒЫ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРДІ ШЕШУ ЖОЛДАРЫ

Қазіргі таңда еліміздің бірнеше аймақтарында экология өте маңызды мәселелердің бірі.

Еліміздегі экологиялық аймақтардың басты мәселесі бұл ластанған ауа, ластанған қала. Экология жалғыз біздің елімізде ғана емес бүкіл дүние жүзінің ауқымды бір мәселесі. Экология мәселесін жақсарту барысында дүние жүзілік ұйымдарда қарқынды түрде жұмыс жүргізуде. Соның бірі Біріккен Ұлттар Ұйымы.

Біріккен Ұлттар Ұйымы бұл дүниежүзілік ұйым. Дүниежүзіндегі 192 мемлекет осы ұйымға мүше. Біріккен Ұлттар Ұйымына мүше болу жаһандану жағдайында Қазақстанға саяси, экономикалық, экологиялық, әлеуметтік, мәдени-гуманитарлық сипаттағы халықаралық мәселелерді шешуге және халықаралық ынтымақтастық орнатуға мүмкіндік береді.

Біріккен Ұлттар Ұйымы жанынан құрылған «Тұрақты даму мақсаттарының» 17 мақсатында экология мәселесі енген. Осы ұйымның шешімімен Тұрақты Даму Мақсаттарын» қарқынды дамыту мақсатында әр түрлі елде қарқынды түрде таныстырылып талқылау жұмыстары жүргізілуде.

«Тұрақты Даму Мақсаттарын» таныстырып,

жұмыстарды жүргізу елімізде дамып келе жатыр. Қазіргі таңда осыған байланысты еліміздің әр қаласында қызу жұмыс жүріп жатыр. Сол қалалардың бірі Түркістан қаласы.

Түркістан қаласы 2018 жылы Елбасымыздың шешімімен Түркістан облысының орталығы болып бекітілді. Сол жылдан бастап қаламызда небәрі 1 жыл ішінде көптеген өзгерістер болды. Түркістан қаласы негізінен экологиялық аймақтар қатарында. Қаламыз дамып жатқанымен экология мәселесі әлі күнге дейін шешімін таба алмай келе жатыр. Қаламыздың экологиялық жағдайына келер болсам, бізде маңызды 3 мәселені айтуға болады.

1. Таза ауа

2. Таза су

3. Жасылдандыру жұмыстары

Бірінші мәселеге тоқтала кетсем – Таза ауа.

Қаламызда қыс, күз мезгілдерінен бастап ауа ластана бастайды. Себебі тұрғын үйлерді жылыту барысында жағылатын отынның түтіні қала ауасын ластайды. Одан бөлек қарапайым тұрғындар әлі күнге дейін көмір жағып келеді. Содан шығатын түтін де ауаны ластайды. Таза ауаны шешу мәселесінде газ орнату мәселесін қолға алу керек. Қаланы толық газ жүйесіне қосқан соң мүмкін ауа да тазарар. Алайда қаламызға газ орнату ол үлкен жұмыс. Жақсы газды орнатты делік, нәтижені сол уақытта көре жатармыз. Түтіннен бөлек көлік құралдарының да шығатын түтіндері ауаны ластап жатыр. Бұл ауқымды мәселелерді болашақтың еншісене қалдырайық. Бастысы қала тұрғындары таза ауамен тыныстаса денсаулыққа да пайдалы емес пе!?

Келесі екінші мәселе – Таза су.

Қаламыздың көп бөлігі таза сумен қамтылған. Десе де су мәселесі қаламыздың маңызды мәселелерінің бірі. Қаланың кейбір аймақтарында су тұзды болып келеді. Ол адам денсаулығына кері әсерін береді. Ол осы қаланы мекендейтін тұрғындарға білінбес. Алайда шет аймақтардан келген тұрғындарға бірден білінеді. Сол мақсатта суды тазарту барыстарында қарқынды жұмыс жүргізсек жағдай едәуір

жақсарады. Қала тұрғындары үшін ең маңыздысы ол - су. Сондықтан да су мәселесін экологиялық мәселеге қостым.

Біздегі үшінші мәселе – қаланы көгалдандыру.

Қаланы жасылдандыру жұмыстары. Түркістан қаласы облыс орталығы болғандықтан қаланы жасылдандыру алғашқы атқарылатын жұмыс ретінде қарау керек. Қазіргі таңда қаламызда ағаш-тар мен шыршалар егу дамып келе жатыр. Ағаштарды көптеп отырғызсақ ауа да тазарады, қаламыздың көркі де кірер еді. Бұл жұмыс қазіргі кезде жақсы дамып келе жатыр. Осы көгалдандыру жұмыстарына еріктілерді тартып, қаланы жасылдандыруға үлес қосса, жастар қызығушылықпен жасаса ол жұмыста үлкен бір жеңіс деп есептеуге болады.

Елімізде қазіргі таңда жасыл және ең таза қала ол – Орал қаласы. Орал қаласы - қаланың тазалығымен және ауаның тазалығымен ерекше қала.

Неге біз Түркістан қаласын таза қала жасамасқа. Ол үшін әрбір адам қаланы таза ұстаса, қоқысты белгіленген орындарға тастаса қала тазаланады.

Қазіргі таңда қаламыздың тазалығын сақтау үшін арнайы қоқыс тастайтын жаңа экологиялық қоқыс тастау орындары орнатылды. Ол да таза қала болуымызға үлкен бір көмек.

Мен осы тақырыпта неге үш мәселені қозғадым. Себебі, осы үш мәселе Тұрақты Даму Мақсаттарында қозғалған ауқымды мақсаттар. Осы Тұрақты Даму Мақсаттарын қарқынды түрде дамытып қаламызды көркейтуге барынша жастарды шақырамын. Өмір сүріп жатқан ортамызды, қаламызды бәріміз бірге дамытайық, бірге көркейтейік. Қаламыздың экологиялық жағдайын жақсартуға қаламыздағы барлық жастарды шақырамын. Қаламызды бірге дамытайық, бірге көр-кейтейік.

Ғайни АМАНЖОЛ
3 курс студенті

ТАЗА ҚАЛА ТҮРКІСТАН

Түркістан қаласы облыс орталығы болғалы бері қаламызда көптеген мәселелер өз шешімін табуда және де күннен-күнге көркеюде. Бірақта бізде күрмеуі қиын мәселелер де аз емес. Солардың бірі және бірегейі - тұрмыстық және өндірістік қалдықтарды қайта өңдеу ісі. Бұл - біздің қаламыздың ғана емес жалпы еліміздің мәселесі. Қаламызда тұрмыстық және өндірістік қалдықтарды қайта өңдейтін кәсіпорындардың болмауы салдарынан, қаламыздың шет аймақтары қоқыс алаңына айналды. Бұл қаламыздың және еліміздің ғана емес, бүкіл әлемдік проблемалардың бірі, себебі бұл экологияға тікелей кері әсерін тигізеді.

Қазіргі таңда осы мәселе төңірегінде

қала әкімшілігі көптеген жұмыстар атқаруда. Солардың бір мысалы қаламыздың көшелері мен аялдамаларында тұрмыстық қалдықтарды қайта өңдеу мақсатында жаңа қоқыс жәшіктері орнатылды. Шетел тәжірибелеріне сүйенер болсақ, нақтырақ айтқанда, Еуропа тұрғындарының кез келген өзін-өзі сыйлайтын азаматы тұрмыстық қалдықтарды сұрыптамай қоқыс жәшігіне тастамайды екен. Ал Финляндия көшелерінде орналасқан жәшікке ұқсас арнайы ыдыстардан жер астынан жалғанған арнайы вакуумды құбырлар арқылы қоқысты тікелей қоқыс өңдейтін зауытқа жіберіледі. Нәтижесінде қалдықтар барынша өңделеді, мысалы, шынылар барынша ұсақталып, шыны зау-

ытына жіберіліп, қайта жасалады. Шет ел тәжірибесінен мұндай мысалдарды көптеп келтіруге болады.

Сөз соңында, шетел тәжірибелерін енгізу арқылы өз қаламыздың көркеюі мен гүлденуіне қол жеткізуге болатынын баса айтқым келеді. Сонымен қатар қаламыздың тазалығын сақтауды әрбір тұрғын өзінің азаматтық борышы деп түсінсе мәселенің өз шешімін табуы оңайырақ болар еді. Өз қаламыздың көркеюі өз қолымызда.

Заңғар БЕРІКҰЛЫ
Мемлекеттік және жергілікті басқару
мамандығының 3-курс студенті

СІЗ ҚАНДАЙ СТУДЕНТ БОЛДЫҢЫЗ ?

Журналистика мамандығының жас ұстазы, Америкада білім алған Малика Халилланы әңгімеге тартқан едік.

- Сіз, қандай студент болдыңыз?

- Студенттік менің кемінде 10 жыл уақытымды алды. Мектепті қоссақ 20 жыл білімгер рөлінде болдым. Сондықтан 20 жылды бір сөзбен айтатын болсам мен ешқашан білімге тоймаған студент болдым.

- АҚШ елінде білім алып келгеніңізден хабардармыз, осы жайында айтып берсеңіз?

- Мен де бәріңіз секілді қарапайым ауылдан шыққан қызбын, кішкентай жасымда Америка деген сөзді естігенде сол жерде білім алу, сол жерге бару арманым болды. Уақыт өте арманым мақсатыма айналды. Сонымен бакалаврды оқу үшін университеттен АҚШ-ты таңдадым. Нью Йорк штатының Сиракьюс қаласындағы Syracuse University білім алдым. Менің бала күнгі арманым болғандықтан және медиа журналистиканы ең жақсы оқытатын мемлекеттердің бірі ретінде Американы таңдадым. Сол жерге бар күшімді жұмсап, өзімнің бар білімімді сынап, оқуға түстім. Америкаға бір барған адам қайта екінші рет барғысы келіп тұрады деген сөз бар, ол рас. Бакалаврды бітіріп, мен Қазақстанға келіп қызмет етем деп ойлады, келдім. Бірақ 5, 6 айдан көп тұра алмай, білімімді жалғастыруға қайта Америкаға кеттім. Өйткені бакалаврлық біліммен медиа ретінде, журналист ретінде өзімді сезінбедім. Сондықтан магистратураға түсіп, оны тәмамдап барып, дайын шығармын деп елге қайттым.

- Америкаға оқуға барған қазақ азаматтары ең бірінші нені ескеруі қажет?

- Менің ойымша Қазақстаннан баратын әрбір адам бастапқыда оңай болмайтынын ескеруі керек. Бірден ештеңе бола салмайды, басында қиналуы мүмкін, адаптация уақыты керек. Басқа ортаға бейімделе салу

оңайға түспейтінін әрқашан ұмытпаса болды.

- Америка мен Қазақстан журналистикасының айырмашылығы неде?

- Негізі журналистика өзінің мәніне қарасақ ол барлық жерде бірдей. Журналистика деген сөз ақпарат жеткізу, ақпарат тарату. Ол барлық әлемде бірдей болуы керек. Ал енді оның техникаларына келсек американдық журналистердің практикасы мен біздің практикада әріне үлкен айырмашылықтар бар. Мен қысқаша айтатын болсам мен таныған, мен көрген американдық журналистер журналистиканы тек жұмыс ретінде, қызмет ретінде емес бір өмір салты ретінде ұстанады. Яғни 9-дан 6-ға дейін, журналист болып жұмыс істеймін үйге барған кезімде журналистік қызметім тоқтайды деген идеология жоқ еді. Ол жерде журналистер өмір салты ретінде кіріссе, біздегі журналистика дамып жатыр бірақ журналистикаға деген ой ол жаққа қарағанда ерекше. Бізде журналистер кімдер? Артистер, атақты адамдар ғана жақсы журналист деген ұғым бар, бірақ ол дұрыс емес. Журналистиканың не екенін біліп, оның қызметін біліп істеу керек деп ойлаймын.

- АҚШ - тағы ұстаздарыңыз жайында айтып берсеңіз ?

- Ұстаз деген ұғым ол мен үшін өте ерекше. Барлық ұстаздарымды құрметтеймін жақсы көремін. Тек АҚШ - тағы ғана емес, мектепте білім берген ұстаздарымның бәрі есімде, оларды сыйлаймын. АҚШ - тағы ұстаздарым есімнен кетпейтін өміріме көп үлес қосқан адамдар. Ерекшелік дегенде АҚШ - тағы профессорлардың ортақ бір сипатын айтсам олар біріншіден студентті бірінші орынға қояды, жұмысы, қағазы, үй шаруасы оның бәрі екінші орында тұрады, студенттің

білім алуы маңызды. Келдім, сабақ өттім болды емес, студент түсінгенше түсіндіруге тырысады. Студентке арнап қойған уақыты болады сол өзінің нақты бір жоспары бар сол жоспармен жүреді тәртіп бірінші орында, сабақ түсіндірген кезінде сезетіні сен бірінші орындасын. Ол ұстаз болсын, профессор болсын, доктор болсын, олардың айтатын бір сөзі «сендер болмасаңдар біз болмаймыз.»

- Неліктен Түркістандағы қазақ-түрік университетіне оқытушы болып келдіңіз? Неге Алматы, Астана секілді үлкен қалаларды таңдамадыңыз?

- Бұл өте ауыр сұрақ. Бірақ оның жауабы мен үшін жеңіл. Мен шетелде оқыдым, ғылым саласына қызығамын, осы салада жұмыс істегім келеді. Сондықтан мен АҚШ-та бірнеше қызметтер атқарып көрдім. Журналистика бір мемлекетке қатысты нәрсе емес, бүкіл әлемді қамтитын сала. Мен өзімді бір кішкентай мекемеге тәуелді қыла алмаймын. Мен Қазақстанға қайтам деп шешкенде отырып ойланған мәселем, - қайда жұмыс істеймін, қай халықаралық мекемеде жұмыс істесем болады? - деген сұрақтар болды. Қазақстанға келгенде білім саласында боламын деп шештім. Яғни жастармен бірге болғым келеді. Қандай мекеме, университеттер бар екенін зерттей келе Қожа Ахмет Ясауи университетімен танысып, осында келдім. Түркістан облыс орталығы болды, көптеген жұмыстар жүргізілуде тек қазақстандық емес бірнеше мемлекеттің студенттері оқиды екен. Сол үшін елімнің ғана емес, бүкіл әлемнің жастарына қызмет етуді таңдадым. Осы жерге келіп журналистика мамандығында қызықты пәндер бар екенін көрдім, әр тілде оқытылатынын

көрдім. Қазір АҚШ-та алған тәжірибемді журналист мамандығының студенттеріне үйретіп жатырмын.

- Студенттік кездегі ең қызық, ең қиын оқиғанызды айтып берсеңіз бе?

- Студенттік кезең менің ойымша барша білімгерлердің ең қиын және ең қызық кезеңі болуы тиіс. Білім оңай келмейді. Магистратурада оқыған уақымды айтар едім. Қиын деген төрт сабақ болды, экзамен мен жоба тапсыру кездерін де оңай түсті дей алмаймын. Екінші қолыма камераны алып сұхбат алуға барған кезде қиыналдым. Қаншалықты ағылшын тілін білсем де американдықтармен сөйлесіп сұхбат жүргізу қиындау болды. Оны монтаждау да бөлек әңгіме. Ал ең қызық кез шетелдік достармен уақытты тиімді қызықты өткізу, қыдырған уақыттарымыз еске аламын. Сол кездері мұражайға барғанды ұнататынымын.

- Американың өмір сүру салты немен ерекшеленеді және киноларда америкалықтар өте көңілді болып көрінеді. Шын мәнінде солай ма?

- Америкада өмір ерекше, бірақ кинодағыдай бәрі бақытты деп айта алмаймын. Халықтары көңілді, күнде таңертең амандасады, бір-біріне күліп қарайды, өзін басқаша сезініп тұрсада эмоциясын сыртқа шығармайды. Американың салты Қазақстанның салтымен салыстыратындай емес, ол жерде салт жоқ депте айта аламын. Ешкім ешкімнің өміріне араласпайды, әркім қалағанын киеді, қалағанын айтады, қалағанша жүреді. Американың ерекшелігі - еркін өмірінде. Салт ұстанғандарын байқамадым. Себебі, Америка ол түрлі мемлекеттен келген адамдардың құрған отаны. Ол жерде барлық салт, барлық тіл бар, со-

нымен қатар жан-жақтан келген адамдар бірігіп ауызбіршілікте өмір сүріп жатқанын байқадым. Американың кинодағы ұқсастығы ғимараттарында. Қалалар өте әдемі, дәл кинодағыдай. Адамның адамға жасаған жақсылығы бірінші орында тұрады. Мүгедек жандарға да барлық жағдай жасалған, парктар, кафелер мен дүкендер адамның ыңғайына қарай жасалған. Таза алығын кинодағыдай деп айтсам болады. Америка өте әсем ел.

- Шетелдік достарыңыз туралы айтып берсеңіз?

- Шетелдік достарым туралы айтатын болсам менің көбінесе жақын достарым шетелден. Солармен бірге өстім. Қиналған сәттерім мен қуанған кездерімде жанымнан табылып, бір-бірімізге демеу бола білдік. Оқуға барғанымда алғашқы уақытта көбінесе күйзелісте жүресің, қиын ауыр болады, үйрену оңай емес қой. Сондай кездерде жанымда болған адамдар мені ата-анамнан да жақсы таныды деп ойлаймын. Елден алыста жүрген кезімде өзге ұлт болсақ та, өзге дін ұстансақ та бәріміз адам екенімізді, барлығымыздың құқығымыз тең екенін байқайсың. Шетелдік достарымның ерекшелігі біз бір-бірімізді қатты сыйлаймыз. Әрдайым көңіл тіліміз бір ойға келуге, бір-бірімізді сыйлауға, түсіністікпен қарауға тырыстық. Сондай достар менің ойымша мәңгілік болады деп ойлаймын. Олардың ерекшелігі жақында ұзату тойым, үйлену тойым болды. Сол кезде Америкадан, тағы да басқа елдерден өз достарым келіп құрметтерін көрсетті. Олардың қаншалықты адал екенін, ерекше жандар екенін сезіндім.

- Әңгімеңізге рахмет.

**Дайындаған:
Аружан ЖҰМАН
2-курс студенті**

ГАЗЕТТІҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

Dünya Diş Hekimleri Günü Törenle Kutlandı

Dokuz Şubat Dünya Diş Hekimleri Günü münasebetiyle Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde kutlama töreni düzenlendi.

Diş Hekimliği Fakültesi'nde gerçekleştirilen etkinlikte Fakülte Dekanı Doç. Dr. Kerem Engin Akpınar günün anlam ve önemini anlatan bir konuşma yaptı. Dekan Akpınar, ağız ve diş sağlığının genel vücut sağlığı açısından önemine dikkat çekerek "Ağız ve diş sağlığını bozan faktörler bireyin vücut sağlığını da doğrudan etkilemektedir. Diş çürükleri ile dişeti hastalıkları; kalp-damar hastalıkları, yüksek tansiyon, kemik erimesi, şeker hastalığı erken doğum ve düşük doğum ağırlığı risklerini artırmaktadır. Bu bağlamda ağız ve diş sağlığımıza verdiğimiz önem genel sağlık anlayışımıza yansımaya sahiptir." dedi.

Ote yandan Akpınar, "Toplum olarak ağız diş sağlığı anlayışımızın tamamen değişmesi zorunluluk haline gelmiştir. Diş ve diş eti sorunlarımız yaşamımızda öncelikli yer alması gerekirken, her zaman en sona bırakılmakta tedavi aşamasına kadar bekletilmektedir. Diş ve diş eti hastalıkları "Önlenilebilir", "Kontrol Edilebilir" ve "Davranışla İyileştirilebilir" hastalıklar grubuna girmektedir ve alınacak koruyucu tedbirlerle hastalık oluşmadan önlenilebilmektedir, bu tedbirler sayesinde diş hastalıklarının tedavisi için yaptığımız harcamalar çok ciddi oranlarda düşerek 12 kat azalacağı yapılan araştırmalarla belirlenmiştir. Koruyucu tedavi, hastalık kişide başlamadan önce hastalığın önlenmesidir. Koruyucu tedavi ile çözülmeyen durumlarda tedavi edici hizmetler ön plana geçer. Bu hizmetlerin etkinliğinin artırılması tedavi edici hizmetlerin kalitesini de artıracaktır. Koruyucu hizmetlere öncelik ve ağırlık verilmesi tedavi edici hizmetlerdeki maliyet, insan gücü ve zaman kaybını ortadan kaldıracaktır." dedi.

Çocuk ve gençlerin gelişim dönemlerinde edindikleri tutum ve davranışlar, ileriki yaşlarda hem genel sağlıklarını hem de ağız ve diş sağlıklarını şekillendirmesi açısından çok önemlidir ve bu dönemde çocuk ve gençler üzerinde akranları kadar, ailelerinin, öğretmenlerinin ve medyanın da çok önemli etkisi olduğu bilinen bir gerçektir. Daha sağlıklı nesiller için çocuklarımızı ve gençlerimizi bu konuda eğitmek ve hatta onlara sosyal

sorumluluk anlayışıyla olumlu örnek olmak bizim en önemli görevimizdir." dedi.

Kötü ağız hijyeninin yol açtığı diş çürükleri, dişeti hastalıklarından korunmada bireyler sağlıklı beslenmenin önemi hakkında bilinçlendirilmelidir. Diş fırçalama, diş ipi kullanımı, düzenli olarak diş hekimine gitme alışkanlıklarının kazandırılması gerekmektedir. Düzenli diş hekimi kontrolü ve eğitimle ağız diş sağlığı bilgilerinin artırılması, doğru tutum, alışkanlıklarının oluşturulması, koruyucu uygulamalar ile hastalıkların yaygınlık ve şiddetinin azaltılması suretiyle yaşam kalitesinin artırılması sağlanabilir. Bu bilgiler doğrultusunda ağız diş sağlığının yaşamımızdaki önemini topluma daha iyi yansıtmak amacıyla 9 Şubat Dünya Diş Hekimleri Günü olarak kutlanmaktadır. Bu meşakkatli yolda emek veren tüm diş hekimlerimizin, hocalarımızın ve diş hekimliği öğrencilerimizin 9 Şubat "Diş hekimliği Günü" kutluyor çalışmalarında başarılar diliyorum" dedi.

Açılış konuşmalarının ardından 2019 yılında kurumumuzdan ayrılan Prof. Dr. Emin Türköz'ün emekliliği münasebetiyle kutlama mesajı verildi.

Diş Hekimleri Günü kutlama töreni öğrenciler tarafından hazırlanan konser programıyla devam etti. Kütüphanede düzenlenen etkinlikte öğrenciler ağız ve diş sağlığı hakkında bir sunum yaptılar. Törene katılan Dekan Akpınar hoca ve öğrencilere belge takdiminde bulundu.

Tören diş hekimliği fakültesi öğrencilerinin hazırladığı müzik dinletisi ile sona erdi.

Yeni Kitaplar Tanıtıldı

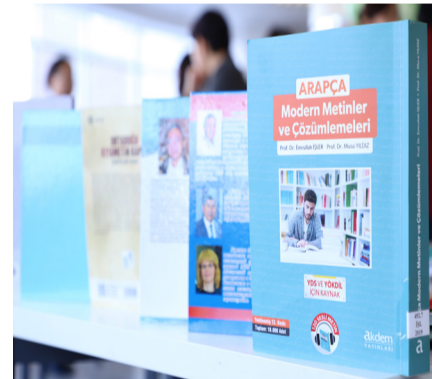
Ahmet Yesevi Üniversitesi Kütüphanesi'ne kazandırılan yeni kitapların tanıtımı için 4 Şubat 2020 Salı günü bir tören düzenlendi. Rektör Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov, rektör yardımcısı Doç. Dr. Pusat Pilten, Prof. Dr. Umirbek Umbetov ve Prof. Dr. Kemalbek Berkimbayev'in katıldığı etkinlikte yıl içerisinde alınan kitapların tanıtımı yapıldı.

Ahmet Yesevi Üniversitesi Bilgi Belge ve Enformasyon Merkezi tarafından 2019-2020 akademik yılı için üniversite bölümlerinin taleplerine göre alınan kitaplar düzenlenen törenle okuyuculara sunuldu. Ağırlıklı olarak Tıp ve diş hekimliği alanlarını kapsayan kitaplar tüm alanlarda ders kitapları ve yardımcı kaynakların yanı sıra biyografi, araştırma-inceleme, eğitim, bilim, anlatı, hikaye ve roman olmak üzere 12 887 kitap üniversite kütüphanesine kazandırıldı. 617 bin kitap sayısına ulaşan kütüphanemiz bu yılki kitap artış oranı yüzde dört olarak hesaplandı.

konuşmasının son bölümünde yeni kitapların üniversitemize kazandırılmasında destekleri olan Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız ile emeği geçen kütüphane yöneticilerine teşekkür etti.

Rektör Yardımcısı Pilten ise konuşmasında, üniversitemizin kütüphanesi gerek fiziki gerekse içerik bakımından bölgenin öncü kütüphanelerinden olduğunun altını çizerek, "Üniversite ve bilimin gelişmesi için kitap en temel kaynaktır. araştırmacı öğrenciler ve akademisyenlerimize bunları temin etmekte mükellefiz." dedi.

Toplantı değerlendirme konuşmalarını takiben yeni kitapların tanıtım sergisiyle sona erdi.

öğrencilerimizin 9 Şubat "Diş hekimliği Günü" kutluyor çalışmalarında başarılar diliyorum" dedi.

Açılış konuşmalarının ardından 2019 yılında kurumumuzdan ayrılan Prof. Dr. Emin Türköz'ün emekliliği münasebetiyle kutlama mesajı verildi.

Etkinlikte konuşan Rektör Abdrasilov, "Bu yıl fakültelerimizin ihtiyaçlarının büyük bir kısmını karşıladık, mevcut imkanlar doğrultusunda önümüzdeki dönemde tüm eksiklikleri tamamlamayı planlıyoruz." dedi. Ahmet Yesevi Üniversitesi dil öğretimi ile öne çıktığına dikkat çeken Rektör Abdrasilov, "Hazırlık Fakültesi'nde dört dide eğitim veriyoruz.

Mütevelli Heyet Başkanlığının da destekleriyle yabancı dil öğretimi kitapları alımı da yapacağız, amacımız öğrencilerimizi üst seviyede yabancı dil edinimiyle mezun etmektir." şeklinde konuştu. Rektör Abdrasilov,

Diş Hekimleri Günü kutlama töreni öğrenciler tarafından hazırlanan konser programıyla devam etti. Kütüphanede düzenlenen etkinlikte öğrenciler ağız ve

diş sağlığı hakkında bir sunum yaptılar. Törene katılan Dekan Akpınar hoca ve öğrencilere belge takdiminde bulundu.

Tören diş hekimliği fakültesi öğrencilerinin hazırladığı müzik dinletisi ile sona erdi.

Kazakistan Şampiyonasında 6 madalya

Ahmet Yesevi Üniversitesi öğrencileri Kazakistan Sambo Şampiyonasını 6 madalya ile tamamladı.

6-10 Şubat 2020 tarihlerinde Kazakistan'ın Atırâu Eyaleti'nde düzenlenen Kazakistan Sambo Şampiyonasından Ahmet Yesevi Üniversitesi öğrencileri 4 altın, bir gümüş ve bir de bronz madalya ile döndüler.

Kazakistan'ın tüm eyaletlerinden 365 sporcunun katılımlarıyla gerçekleşen şampiyonada Ahmet Yesevi Üniversitesi Sanat Fakültesi Beden Eğitimi Bölümü öğrencisi Beybarıs Abdigani 100 kiloda, Aydarbek Toktarbek 82 kiloda ve Kayırberdi Aydınbay 57 kiloda birinci gelecek altın madalya kazandılar. Kızlarda ise 57 kiloda tüm rakiplerini geride bırakan Ayjan Jilkıbayeva altın madalyanın sahibi oldu. Şampiyonada ayrıca öğrencilerimizden Jadıra Payız gümüş madalya, Gülzira Koldasbek ise bronz madalya elde etti. Spor dallarında Üniversitemizi başarıyla temsil eden öğrencilerimizi tebrik ediyor başarılarının devamını diliyoruz.

Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Ziyareti

Kazakistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Kayrat Lama Şarıftı 6 Şubat 2020 Perşembe günü Ahmet Yesevi Üniversitesi'ni ziyaret etti.

Bir takım görüşmeler ve temaslarda bulunmak üzere Üniversitemizi ziyaret eden Müsteşar Kayrat Lama Şarıftı Rektör Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov ile görüşme gerçekleştirdi. Toplantıda, Ebu Nasr El-Farabi'nin doğumunun 1150. yılı münasebetiyle Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde düzenlenecek etkinlikler görüldü. İlk olarak 2020 Mart ayında "Büyük Düşünürün Anavatanı - Türkistan'dan; Ebu Nasr El-Farabi'nin İzinde" uluslararası sempozyum düzenlenmesi kararlaştırıldı.

Avrasya Araştırma Enstitüsü 'Küresel Düşünce Kuruluşları Endeksinde

Ahmet Yesevi Üniversitesi Avrasya Araştırma Enstitüsü, "Küresel Düşünce Kuruluşları Endeksi"ne 2019 yılı itibarıyla arka arkaya üçüncü kez girdi.

Ahmet Yesevi Üniversitesi'ne bağlı Avrasya Araştırma Enstitüsü, 2014 yılındaki kuruluşundan itibaren özelde Orta Asya ve genelde Avrasya bölgesi üzerine ekonomi, enerji, finans, siyaset ve kültürel konular başta olmak üzere birçok alanda akademik çalışmalar ve etkinlikler düzenlemektedir.

Avrasya Araştırma Enstitüsü'nün bölge hakkındaki başta ekonomi, enerji, uluslararası ilişkiler ve tarih gibi akademik çalışmalarda özellikle Türkçe, Kazakça, Rusça ve İngilizce literatüre katkısı gün geçtikçe artmaktadır. Düzenlemekte olduğu faaliyetleri ile kısa sürede adından söz ettiren Enstitü'nün başarısı uluslararası alanda giderek daha fazla tescillenmektedir.

Bu çerçevede, Enstitü'nün ilk defa 2018 yılında girdiği Küresel Düşünce Kuruluşları Endeksi'nin 27 Ocak 2020 tarihinde ilan edilen listelemesinde, "Orta Asya'daki en iyi düşünce kuruluşları", en iyi "Dış Politika ve Uluslararası İlişkiler Düşünce Kuruluşları", "Sosyal Medyayı En İyi Kullanan Düşünce Kuruluşları", ve "İnterneti En İyi kullanan Düşünce Kuruluşları" kategorilerinde yerini almıştır. 2007 yılından itibaren yayınlanan endeksin 2019 yılı listelemesine dünya çapında 8248 düşünce kuruluşu katılmıştır.

Bunların arasında "Orta Asya'daki en iyi düşünce kuruluşları" kategorisine sadece 63 kuruluş alınmış olup Avrasya Araştırma Enstitüsü daha önce girdiği 2018 yılına göre 2 basamak daha yükselerek 56. sıraya yerleşmiştir. En iyi "Dış Politika ve Uluslararası İlişkiler Düşünce Kuruluşları" kategorisinde listeye girme başarısı gösteren 156 kurum arasından 149. sırada yer almıştır. "Sosyal Medyayı En İyi Kullanan Düşünce Kuruluşları" kategorisinde ise yalnızca 87 kurum yer almaktadır ve Avrasya Araştırma Enstitüsü az sayıda düşünce kuruluşunun girebildiği bu sıralamada 85. sıradadır, "İnterneti En İyi kullanan Düşünce Kuruluşları" listesinde ise benzer şekilde yalnızca 65 kurum yer bulabilmiştir ve Avrasya Araştırma Enstitüsü 60. sıradan bu kategoriye de girerek yerini almıştır.

Corona Virüsü Bilgilendirme Toplantısı

2019 Yılı'nın Aralık ayında Çin'in Vuhan kentinde ortaya çıkan yeni tip Corona Virüsü (2019-nCov) hakkında Ahmet Yesevi Üniversitesi Türkistan Yerleşkesi'nde bilgilendirme toplantısı düzenlendi. Rektör Vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar ve Rektör Yardımcısı Doç. Dr. Pusat Pilten'in katılımlarıyla gerçekleşen etkinlikte Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Mehmet Ziya Gencer, Corona Virüsü'ne (2019-nCov) ilişkin açıklamalarda bulundu.

Toplantıda Dr. Gencer, 2019 yılında Çin'de başlayan salgının medyada çıkan haberlerin aksine gizemli ya da tanımlanmamış bir virüs olmadığını, uzun yıllar üzerinde araştırma yapılan tek iplikçi RNA virüsünün yeni bir alt hali olduğunu belirtti. Dr. Gencer ayrıca, 2002 yılında Honkong'ta SARS ve 2012 yılında Orta Doğu ülkelerinde MERS salgınlarına sebep olan etken virüslerle aynı virüs ailesine mensup olduğunu günümüzde bu virüslerin kontrol altına alındığını dile getirdi.

Corona virüsü (2019-nCov) bulaşma yolları, hastalık belirtileri ve tedavi yöntemleri hakkında açıklamalarda bulunan Dr. Gencer, sağlıklı genç erişkinlerden ziyade, çocuklar ve kronik hastalıkları olan yaşlı bireyleri etkileyen 2019-nCov enfeksiyonu yüksek ateş, öksürük, ishal, solunum zorluğu ve baş ağrısı belirtileriyle ortaya çıktığını söyledi. Dr. Gencer, alkol bazlı el temizleyiciler ya da antibakteriyel jel kullanarak korunma sağlanacağı gibi diğer insanlarla temas, toplu taşıma araçları kullanımı sonrası ellerin yıkanması ve kalabalık yerlerde maske kullanılması gerekmektedir." dedi.

Toplantı yöneltilen sorulara Dr. Mehmet Ziya Gencer'in yanıtlarının ardından sona erdi.

ӨНЕГЕ

«АЙБЫНДЫ ЕЛДІҢ ЖАСТАРЫМЫЗ»

«Жастары жалын жүректі, өршіл намысты, биік рухты болса, ол елдің айбыны биік болады» - деп Елбасымыз айтқандай, осындай еңсесі іргелі, тұғыры нық, ырыс пен ынтымағы, береке мен бірлігі жарасқан егемен еліміздің ертеңгі болашағы - біз, яғни жас ұрпақ. Бүгінгі жас ұрпақ-болашақ заман адамы. Қазіргі таңда, жастар мәселесі, ауқымды да тартымды іс шаралардың бірі. Сондықтан Елбасымыздың өзі бізге зор үміт артып отыр. Бұл біздерге бұйырған үлкен мүмкіндік деп білемін. Осындай мүмкіндіктерімізді тиімді пайдаланып, неге еліміздің дамуына сәл де болсын өз үлесімізді қоспасқа? Біздің ең бірінші толық дерлік қоғам алдындағы парызымыз сапалы білім алу. Өйткені кез-келген мемлекеттің болашағы білімді жастар. Көзі ашық, көкірегі ояу әрбір білімді ұрпақ өз Отанын дамыту жолында аянбай тер төгуі керек. Қазіргі бой жарыстыратын емес, ой жарыстыратын заманда, жалқаулықты жанымызға серік етіп

жүрудің өзі әбестік емес пе? Жалын мен жігерді, ізденіс пен талпынысты талап ететін жастық шақта ел болашағы үшін еңбек ету әрбір жас ұрпақтың міндеті деп білемін.

Бүгінгі жастар - еліміздің жарқын бейнесі. Жастарды білім жолына салып, санаға сәуле шашар оқу білімнің тізгінін ұстату мемлекет пен қоғамның міндеті. Егемен еліміз бұл міндетін толықтай атқарып келеді деп айта аламын. Өйткені қазіргі таңда, әрбір жастың алаңсыз білім нәрімен сусындауына жағдай жасалған. Нұрлы болашақтың даңғыл жолында білім мен ғылымды жанына серік еткен Қазақстанның жастары текті ұлттың ұрпақтары екеніне, келер күн мен атқан таң куәгер болары сөзсіз. Татулығының арқасында бейбіт күн кешіп, жыл сайын жылжып, күн сайын өсіп келе жатқан егемен еліміздің жастарының алар асуларының алда екеніне сенемін. Дамыған елдерден даралану үшін әрбір жалындаған жас барын салары хақ. Мен де өз Отанымның дамуына жас ұрпақ ретінде өз үлесімді қоса алсам, ол, тәуелсіз еліме деген ұлтжандылығымның көрінісі деп білемін. Өз замандастарының да елінің үкілеген үмітін ақтайтындай, жігерлі ұрпақ болатынына сенемін. Олай болса, атамыз Алаш, керегеміз ағаш болған өр қазақтың айбынды жастары екенімізді ұмытпай, еліміздің дамуына бірге ат салысайық!

Аспанымда жарқырайды арай күн,
Жас еліме қызығумен қараймын.
Болғаннан соң, елімнің болашағы -
Мен өзімді бақытты қыз санаймын.

Ардахан БҮЛДІРГЕН
1курс студенті

БАЛАЛАР АНАСЫЗ
ҚАЛМАСЫНШЫ...

Біздің көшеде менен бір жас үлкен Әли есімді бала болатын. Өзі сондай бұзық, сотқар бала. Біздің үйге көрші тұрады. Мен тұрған аймақтың (әріне өзіммен қатар) барлық балалары Әлиден қорқатын сияқты көрінетін. Ол бәрімізді жинап ойын ойнатады, жүгіртеді, жарыстырады. Біздің көшенің балаларын өзге жақта ойнатпайды. Әлиді бәріміз жақсы көрдік. Біздің ортамызда Әлиден мықты, батыл жігіт жоқ сияқты көрінетін. Қанша сотқар болса да өзінен кішкентайларға күш көрсетпейтін. Қайта оларға тиыны болса тәттілерін алып беріп, қамқор болатын.

Бірде көшені басымызға көтеріп қуаласпақ ойнап жатқанымызда Алмастың анасы келді. Ашулы болатын. Ортамыздан Әлидің желкесінен ұстап, қатты ұрысты. Алмасқа енді тиісер болса аямайтынын айтты. Әли үндемеді. Алмастың анасы кеткеннен кейін бәріміз Әлиді қоршап алдық. Үнсіз тұрдық. Әли де үнсіз. Бір кезде есін жинап өксіп-өксіп

жылады. Бізде Әлимен қоса жылады. «Анам болғанда ғой...» деп жылады. Тағы бірер сөз айтып жылаған болатын. Есімде қалғаны осы сөз. «Анам болғанда ғой» Әлидің сол кездегі дауысы әлі құлағымда.

Меніңше ол Алмастың анасының ауыр сөздеріне жылаған жоқ секілді. Тауы шытынаған шақта шағымданып барар анасының жоқтығына налыған сыңайлы...

Бүгін маршрутта отырғанда анасының етегінен ұстаған кішкентай баланы көріп еріксіз есіме Әли түсті. Қазір қайда екен? Не істеп жатыр екен? Өмір оған «Анам болғанда ғой.» деген өкінішті сөздерді қайтадан айттыртты ма? Осы сұрақ мені қатты мазалады.

Балалар анасыз (әкесіз) қалмасыншы...

Ғалия БЕКСЕИТ
3-курс студенті

СТУДЕНТТЕР КҮНДЕЛІГІНЕН

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЖУРНАЛИСТИКА ЖӘНЕ КУММУНИКАЦИЯ
ҚЫСҚЫ МЕКТЕБІ

Университетіміздің Журналистика мамандығының бір топ студенті жақында Алматы қаласында өткен Бүкіләлемдік Радио күніне арналған Әбу Насыр әл-Фарабидің 1150 мерейтойы аясында «РАДИО - БАРШАҒА АРНАЛҒАН ПЛАТФОРМА: ИДЕЯЛАР ГЕНЕРАЦИЯСЫНАН ИННОВАЦИЯҒА» атты VII халықаралық журналистика және куммуникация Қысқы мектебіне қатысып, білімдерін жетілдіріп келді. Осы студенттеріміздің фейсбук парақшасында бөліскен қысқы мектеп күнделігінен бір үзік жаңалықтарын жариялап отырмыз.

Бүгін бүкіләлемдік радио күніне арналған VII Халықаралық журналистика және куммуникация қысқы мектебінің алғашқы семинар тренинг өтуде. Мұнда бірнеше елден келген білікті журналистер дәріс өтуде. Сондай-ақ аталмыш форумға еліміздің түкпір-түкпірінен студенттер жиналған. Радио журналистиканың маңызды бөлігі сондықтан да аса көңіл бөліп түрлі конференция, форумдар өткізіп отырған дұрыс! Шексіз идеядан құралған семинар кез келген жалынды жастың жадында қалатыны сөзсіз. Сондай-ақ бүгін ақпанның 13 ші жұлдызы Радионың бақытты күні деп аталды.

13 ақпан 2020 ж
Нұрсұлу Бөкенбай

Бүкіләлемдік Радио күніне арналған Әбу Насыр әл-Фарабидің 1150 мерейтойы аясында «РАДИО – БАРШАҒА АРНАЛҒАН ПЛАТФОРМА: ИДЕЯЛАР ГЕНЕРАЦИЯСЫНАН ИННОВАЦИЯҒА» атты VII халықаралық журналистика және куммуникация Қысқы мектебі.

Қысқы мектеп жұмысына Франция, Түркия, Ауғанстан, Өзбекстан, Қырғызстан және Қазақстаннан дәріскерлер, журналистер, студенттер, оқытушы-профессорлар қатысты. Бүгінгі бірінші күннің бағдарламасында «Ухандықтармен біргеміз» бейнеролигі ұсынылды. Сонымен қатар «Журналистика бейбітшілік пен мәдениет арасындағы вектор диалогтары» атты фотожурналистика өтті. Дүниежүзілік радио күнінде ЮНЕСКО радиостанцияларды жаңалықтар қызметтерінде де, хабар таратуларында да жан - жақты болуға шақырады.

13 ақпан 2020 ж. Шапағат Гайбулла

Радиожурналист Мұхаммедали Болатұлы Бұхарбаев «Қазақ радиосы», «Миллиардтаған аудиториясың алдындағы радионың миссиясы» тақырыбында дәріс өтті. Онда радионың адамзатқа үш пайдасы атты керемет мағлұматтар айтты. Олар:

1. Арзан, тегін
2. Эмоция
3. Шындық

Ақпарат таратушы адам, адамдарға азық таратушы адам. Адам ақпаратсыз өмір сүре алмайды.

-Радио адамдарға ең бірінші көмек құралы - деп сөзін бастады қазақ радиосының дикторы Мұхаммедали Болатұлы мырза. Себебі екінші дүниежүзілік соғыста тек радио болған. Радионың көмегімен соғыстың қалай жүріп жатқандығы, ауа райы тағы да басқа мәліметтердің радио толқынында таратылуы жайында әңгіме өрбітті. Радио толқыны - қорғаныс саласының толқыны. Сонымен қатар қоғамның әлсіз топтарына көмек ретінде (көзі көрмейтін) радионың көмегі өте зор. Тегін әрі арзан ақпараттар радиода. Радио көбінесе келікте тыңдалады.

- Адам өмірді эмоциямен қабылдайды.

Адамның құлағы ғана 24 сағат жұмыс жасайды. Адам ұйықтап жатса да барлығын естіп жатады. Сол үшін радио тыңдайық деп насихат жасап кетті ағалар

Адамдар радиоға көп сенім артады. Не үшін? Жаңалықтар, ауа райы, көлік кептелісі туралы адамдар сенім артып, жол жүреді. Яғни жоғарыда айтқандай келікте жүріп тыңдайтындар, радионың нағыз тыңдармандары екен.

Келесі спикер жас журналист, дизайнер Заманбек Сәбитұлы «Шығармашылық пен жаңа идеяларға арналған медиа-платформаның дизайны» атты тақырыпта сөз сөйлеп, мынадай оңай әрі әдемі монтаж жасау үшін программалар ұсынды:

- Adobe photoshop
- Corel Draw
- In Dising
- Llustrator

Подкаст!

Подкаст қалай жасалынады?

Подкаст тек аудио арқылы жасалынады, ол үшін сізге жақсы телефон мен подкаст жасайтын программа қажет.

Модератор: Зарина Қайратқызы Буенбаева подкасттың қалай әрі қандай программалар арқылы жасалынатынын түсіндірді. Сондай-ақ өзінің жұмыс жасайтын FindyouгВ подкаст каналының жәйі жайлы баяндады.

-Trello

-Audacity

-Notion

программаларын байқап, сізде жасап көріңіз!

Бүгінгі күн кешегіден ерекше.

16 ақпан 2020 ж. Шапағат Гайбулла

Ясауи университеті

УНИВЕРСИТЕТ СТУДЕНТТЕРІНІҢ ҮНІ

Газет 1995 жылдан шыға бастады

Меншік иесі: Қожа Ахмет Ясауи атындағы
Халықаралық қазақ-түрік университеті

Редактор м.а.: Эльмира АРТЫҚБАЕВА

Ақпарат орталығы:

Бейсен Тельман

telabdi@mail.ru

Тілшілер:

Эльмира АРТЫҚБАЕВА

elmira_artykbaeva@mail.ru

Сүлеймен ДОҒАН

dgn_s8@hotmail.com

Дизайнер:

Мұрат ШАХАНБАЕВ

Фото мамы: Нақып Шынтеміров

Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді және кері қайтарылмайды. Редакцияға жолданған хаттар 1,5 машинкалық беттен аспауы тиіс. Автордың пікірі, мақалалары, ашық хаттары мен үндеулері редакцияның көзқарасын білдірмейді. Кейбір суреттер интернеттен алынды

Газетті есепке қою туралы

№11180-Г куәлікті 2010 жылы 4 қазанда Қазақстан Республикасының Байланыс және ақпарат министрлігі берген.

2019 жылдың қаңтарынан бастап «Ясауи университеті» газеті электрондық және интернет форматында шығарыла бастады.

Редакция мекен-жайы: 161200, ОҚО, Түркістан қаласы, Б.Саттарханов № 29, бас оқу ғимараты 601-кабинет. Байланыс телефоны: 8 /72533/ 6-38-13, ішкі (1020) Эл.пошта: a.yassau@mail.ru